

СИЛАБУС

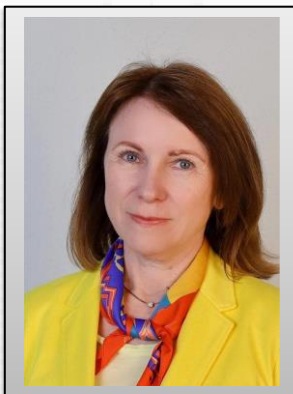
нормативної освітньої компоненти - навчальної дисципліни

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК

(3 кредити / 90 годин / підсумковий контроль - залік)

Освітня програма «Міжнародна економічна та митна діяльність»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Спеціальність – С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІБ, посада, науковий ступінь

*Васильєва Олена Олексіївна, професор кафедри ЕМС,
доктор економічних наук*

Контактна інформація:

- 0504847261;
- olena.vasilyeva@gmail.com;
- І навчальний корпус, аудиторія 277А

Час і місце проведення консультацій:

четвер, чисельник 10.00-12.00, знаменник 15.00-17.00,
І навчальний корпус, аудиторія 277А

дистанційне навчання -

<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=7209>

ОПИС КУРСУ

Опанування навчальної дисципліни «Глобальні виклики та сталий розвиток» дозволить сформувати у майбутніх фахівців компетентності, необхідні для системного бачення сучасних трансформацій світового господарства, взаємозалежності економічних, соціальних та екологічних процесів, а також ролі глобальних інституцій у забезпеченні сталого розвитку. У центрі уваги перебувають актуальні проблеми – кліматичні зміни, енергетична безпека, соціальна нерівність, геоекономічні дисбаланси,

технологічні трансформації та їхній вплив на моделі розвитку національних економік.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Глобальні виклики та сталий розвиток» є теоретико-методологічні та практичні аспекти аналізу сучасних політичних, демографічних, екологічних, економічних та інших глобальних проблем розвитку суспільства в процесі його взаємодії з природою.

Особливістю дисципліни є поєднання **пізнавальної** (ознайомлення з історією розвитку концепції сталого розвитку; формування системи знань щодо проблем взаємодії людини та навколишнього середовища, найбільш гострих соціальних проблем людства) та **практичної** (навички самостійного й ефективного застосування методів і технологій оцінки рівнів розвитку економік у контексті глобалізації, технологічних змін та екологічних викликів).

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Мета курсу - формування у майбутніх фахівців цілісного розуміння глобальних викликів сучасності, їхнього впливу на національні економіки та міжнародні відносини, а також засвоєння концепцій і практик сталого розвитку як основи адаптивних стратегій економічного зростання та безпеки, необхідних для прийняття управлінських рішень у подальшій професійній діяльності згідно з принципами сталого розвитку.

2. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Глобальні виклики та сталий розвиток» у студентів будуть сформовані компетентності:

спеціальні (фахові) компетентності:

здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку;

здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для виявлення закономірностей та тенденцій розвитку світового господарства;

здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародної економіки та аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країни;

здатність аналізувати глобальні економічні, екологічні та соціальні виклики, інтегрувати принципи сталого розвитку у практику міжнародної економічної та митної діяльності з урахуванням міжнародних ініціатив та нормативів.

Очікувані результати навчання з дисципліни:

оцінювати глобальні економічні виклики, дисбаланси та ризики, розробляти обґрунтовані пропозиції щодо їх подолання;

розуміти соціальні наслідки економічних рішень та впроваджувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародної економіки;

визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів;

визначати вплив глобальних тенденцій та викликів на розвиток міжнародної торгівлі та митної політики, інтегрувати принципи сталого розвитку у міжнародну економічну та митну діяльність.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Успішному опануванню дисципліни, формуванню фахових компетентностей та досягненню програмних результатів навчання сприятиме наявність у здобувачів базових знань з мікро- і макроекономіки, системи міжнародних економічних відносин та іноземної мови.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Загальний тематичний план аудиторної роботи

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
Змістовий модуль 1			
1	Глобальні виклики сучасності та концепція сталого розвитку	лекція	2
2	Глобальні виклики сучасності та концепція сталого розвитку	практичне	2
3	Кліматичні зміни та екологічні виклики	лекція	2
4	Кліматичні зміни та екологічні виклики	практичне	2
5	Глобальна економіка та нові моделі розвитку	лекція	2
6	Глобальна економіка та нові моделі розвитку	практичне	2
7	Соціальний вимір сталого розвитку	лекція	2
8	Соціальний вимір сталого розвитку	практичне, тестування	2
Змістовий модуль 2			
9	Технологічні інновації та глобальні виклики	лекція	2
10	Технологічні інновації та глобальні виклики	практичне	2
11	Соціально-економічні та геополітичні суперечності та асиметрії глобалізації	лекція	2
12	Соціально-економічні та геополітичні суперечності та асиметрії глобалізації	практичне	2
13	Міжнародні інституції та глобальне врядування	лекція	2
14	Міжнародні інституції та глобальне врядування	практичне	2
15	Майбутнє сталого розвитку та роль нових поколінь	лекція	2
16	Майбутнє сталого розвитку та роль нових поколінь	практичне	2

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ тижня	Назва теми	Види СР	Контрольні заходи
1-2	Глобальні виклики сучасності та концепція сталого розвитку	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 1).
3-4	Кліматичні зміни та екологічні виклики	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 2).
5-6	Глобальна економіка та нові моделі розвитку	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 3).
7-8	Соціальний вимір сталого розвитку. Модульний контроль	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 4). Тестування в системі дистанційного навчання (тест перший модуль).
9-10	Технологічні інновації та глобальні виклики	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 5).
11-12	Соціально-економічні та геополітичні суперечності та асиметрії глобалізації	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 6).
13-14	Міжнародні інституції та глобальне врядування	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 7).
15-16	Майбутнє сталого розвитку та роль нових поколінь. Модульний контроль	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестування	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 8). Тестування в системі дистанційного навчання (тест другий модуль).

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні розробки:

1. Конспект лекцій з дисципліни «Глобальні виклики та сталий розвиток»
- <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=8658>

Літературні джерела:

1. Книш М., Котик Л. Глобальні проблеми людства: навч. посібник. Львів: Простір-М, 2021. 130 с.
2. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти: підручник / І.Л. Якименко, Л.П. Петрашко, Т.М. Димань, О.М. Салавор, Є.Б. Шаповалов, М.А. Галабурда, О.В. Ничик, О.В. Мартинюк. К.: НУХТ, 2022. 337 с.
3. Стратегії сталого розвитку : навч. посіб. / В. В. Добровольський, Є. М. Безсонов, Г. В. Непеїна, Д. О. Крисінська, Н. А. Сербулова. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 160 с.
4. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навч.-метод. посіб. К. : ДП «Прінт сервіс», 2016. 109 с.
5. Боголюбов В.М. та ін. Стратегія сталого розвитку: Підручник / За редакцією професора В.М.Боголюбова і. К.: ВЦ НУБІПУ, 2018. 446 с.
6. Бабець І.Г. Сталий розвиток і безпека регіону: навч. посібник. Львів : ЛДУВС, 2015. 268 с.
7. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник / авт.: А. Садовенко, Л. Масловська, В. Серета, Т. Тимочко. 2 вид. К.; 2011. 392 с.
8. Замула І.В., Давидова І.В., Кірейцева Г.В., Корбут М.Б., Травін В.В. Стратегія сталого розвитку: еколого-економічний аспект: навчальний посібник. ЖДТУ, 2017. 200 с.
9. Дейлі Герман. Поза зростанням. Економічна теорія сталого розвитку/переклад з англійської: Інститут сталого розвитку. К.: Інтелсфера, 2002. 312 с.
10. Гор А. Земля у рівновазі. Переклад з англ.: Інститут сталого розвитку. К.: Інтелсфера, 2002. 312 с.
11. Книш М. М., Котик Л. І. Політико-географічна глобалістика : навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. 484 с

ОЦІНЮВАННЯ

Отримання оцінки «зараховано» передбачає отримання позитивних оцінок за всіма визначеними програмою освітнього компонента обов'язковими видами поточного та проміжного контролю.

Обов'язкові види робіт, що підлягають оцінюванню:

- відповіді та активність роботи здобувача на практичному занятті та/або письмове виконання поточних завдань з кожної теми;
- тестування за першим модулем;
- тестування за другим модулем.

Критерії оцінювання:

1. Відповіді та активність на практичному занятті

Оцінюються позитивно, якщо здобувач:

- демонструє розуміння теоретичного матеріалу та основних понять теми;
- аргументовано відповідає на поставлені запитання;
- бере активну участь в обговореннях, дискусіях, роботі в групах;
- вміє застосовувати теоретичні знання на практиці (аналіз кейсів, ситуаційних завдань);
- дотримується логіки викладу та академічної доброчесності.

Відповідь не оцінюється позитивно у разі відсутності розуміння матеріалу, невміння обґрунтувати відповідь або відсутності участі в роботі на занятті.

2. Письмове виконання поточних завдань

Оцінюється позитивно у разі, якщо:

- продемонстровано самостійність виконання;
- відповіді є логічними, структурованими та обґрунтованими;
- використано відповідний інструментарій/методи аналізу (за потреби);
- відсутні або мінімальні фактичні та методичні помилки;
- дотримано вимог до оформлення.

Робота не оцінюється позитивно у разі часткового виконання завдання, наявності суттєвих помилок або ознак академічної недоброчесності.

3. Тестування (проміжний контроль)

Результати тестування на рівні 60% і більше правильних відповідей вважаються позитивним результатом тестування.

Допускається перезарахування результатів навчання, здобутих у межах неформальної та інформальної освіти. Зокрема, передбачено визнання результатів навчання на освітніх платформах Coursera, ВУМ online, Prometheus, EdEra тощо або запропонованих здобувачем (представлених сертифікатом, дипломом, іншим) в якості самостійної роботи за темами курсу залежно від кількості кредитів ECTS.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика щодо академічної доброчесності:

При вивченні курсу політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка»
https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf

Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб.

Надавати для оцінювання лише результати власної роботи.

Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів.

Політика щодо відвідування аудиторних занять (особиста присутність студента):

Студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрових завдань. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні сформувати загальні та фахові компетентності. Самостійну роботу студент може виконати у системі дистанційного навчання (<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=8658>) з подальшим захистом. За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, інше) аудиторні види занять та завдань також можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання (сервіс moodle).

Політика щодо дедлайнів.

Студент зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) студент має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика щодо оскарження результатів контрольних заходів:

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто. Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються.

Політика щодо дотримання прав та обов'язків студентів.

Кожен здобувач освіти повинен дотримуватись Статуту (<https://docs.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/Statut-ZPNU.pdf>) і Правил внутрішнього розпорядку університету, а також Положення про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» (https://docs.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%9E%D0%9F_28.01.2025.pdf).

Політика щодо конфіденційності та захисту персональних даних.

Обмін персональними даними між викладачем і студентом в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України

«Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.

